

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vaste Commissie voor OCW

Postbus 20018

2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp: AO mbo 12 september 2018

De Bilt, 5 september 2018

Geachte Kamerleden,

Vlak voor de zomervakantie stuurde Minister van Engelshoven de Verzamelbrief toezeggingen mbo. Oudervereniging Balans en de Nederlandse vereniging voor Autisme zijn blij met de toezeggingen en de veelbelovende pilots die hierin aan de orde komen.

Wij hebben echter ook grote zorgen over de positie binnen het mbo van studenten met beperkingen als autisme, ADHD en dyslexie. Veel studenten met een beperking lukt het niet om een mbo-opleiding af te ronden - dit geldt met name voor studenten afkomstig uit het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Ruim 40 % van alle leerlingen in het vso stroomt door naar het mbo.

Een van de belangrijkste oorzaken van uitval is voor deze studenten het gebrek aan begeleiding - niet alleen in de klas, maar ook tijdens de cruciale stageperioden. Daarnaast ontbreekt het veel mbo-docenten aan kennis over beperkingen als ADHD, dyslexie en autisme.

Deze zomer riepen de NVA en Oudervereniging Balans betrokkenen op om hun ervaringen op het gebied van studeren met een beperking in het mbo te delen. Binnen zeer korte tijd kwamen er 26 reacties binnen van ouders, studenten en begeleiders/docenten binnen het mbo. De verhalen zijn vaak schrijnend, in de bijlage van deze brief kunt u de geanonimiseerde versies lezen.

Dit zijn de belangrijkste conclusies, aangevuld met informatie over wat er volgens de NVA en Balans moet gebeuren.

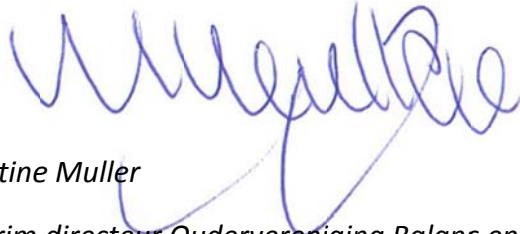
- Vooral leerlingen afkomstig uit het voortgezet speciaal onderwijs (vso) lopen vast in het mbo. Er is op dit moment onvoldoende begeleiding voor deze zeer kwetsbare groep studenten, bijvoorbeeld op de gebieden structuur, plannen & organiseren en studievaardigheden. **Balans en de NVA vragen om extra begeleiding voor alle uit het vso (en het praktijkonderwijs) afkomstige studenten in het mbo.**
- Voor veel studenten met een beperking geldt dat zij extra veel moeite hebben met het vinden van een stageplaats. Tijdens de stage is er bij de leerwerkbedrijven vervolgens vaak onvoldoende kennis van de beperkingen van deze studenten. Daarnaast is er vanuit de mbo-opleidingen vaak onvoldoende capaciteit voor goede begeleiding van zowel studenten als stage-bedrijven. Dit alles maakt dat veel studenten met een beperking vastlopen tijdens hun stage en vervolgens vaak helemaal stoppen met de opleiding. **Balans en de NVA vragen om meer capaciteit bij mbo-instellingen voor deskundige stagebegeleiding, zowel van studenten als van leerwerkbedrijven.**
- Ondanks het dit studiejaar ingevoerde toelatingsrecht in het mbo, laat de toegankelijkheid van mbo-scholen voor studenten met een beperking nog te wensen over. Veel opleidingen blijken nog altijd een ontmoedigingsbeleid te voeren. Dit blijkt bijvoorbeeld uit opmerkingen als : ‘De afgelopen vier jaren heeft niemand met autisme de opleiding afgerond.’ **Balans en de NVA willen dat studenten met een beperking in het mbo écht een eerlijke kans krijgen om te laten zien wat ze kunnen. Vooroordelen - bijvoorbeeld dat mensen met autisme onmogelijk in de zorg kunnen werken - moeten worden bestreden. De beste manier om dit te doen is het vergroten van kennis van de verschillende beperkingen bij de mbo-instellingen.**
- Beloften op het gebied van extra ondersteuning, beschreven in het Onderwijsplan, worden lang niet altijd nagekomen. Voor een groot deel komt dit door gebrek aan kennis van de beperkingen bij de - veelal uit het werkveld afkomstige - docenten. **Balans en de NVA vragen om meer scholing van docenten op het gebied van onderwijs aan studenten met een beperking. Alleen zo komt er iets terecht van de belangrijke passend onderwijs-doelstelling voor het mbo: goede begeleiding van studenten in de klas.**

Onze zorgen om studenten met een beperking binnen het mbo zijn groot. Een toch al extra kwetsbare groep jongeren krijgt op dit moment geen eerlijke kans op een diploma.

Studenten die voortijdig met een niveau 3 of 4 mbo-opleiding moeten stoppen hebben vaak niet alleen geen startkwalificatie, maar ook een fikse studieschuld. Met deze uitzichtloze schuld en nauwelijks kans op een baan, staan deze jongeren driedubbel op achterstand in onze maatschappij.

Wij doen dan ook een dringend beroep op de Minister en de Tweede Kamer om er op toe te zien dat óók studenten met een beperking een eerlijke kans krijgen in het mbo, desnoods door middel van nieuwe wetgeving. Vier jaar na de invoering van passend onderwijs is er volgens Balans en de NVA nog te weinig bereikt.

Voor een toelichting op deze brief kunt u uiteraard contact met ons opnemen. Wij wensen u een goed overleg.

Martine Muller

Interim directeur Oudervereniging Balans en Nederlandse Vereniging voor Autisme

Mede ondertekend door **Vanuit Autisme Bekeken** en **Vereniging PAS Nederland**

Toelichting op deze brief:

Joli Luijckx, woordvoerder Oudervereniging Balans en NVA, 06 36108615